

Projekt

z dnia 10 marca 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

WÓJT
Marcin Zawadka

ADWOKAT
Robert Kamiński

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY SŁUPNO

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 za 2022 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz.40), art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.¹⁾) oraz Uchwały Nr 187/XXIX/20 z dnia 25.11.2020r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023, Rada Gminy w Słupnie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023 za rok 2022 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GLÓWNY SPECJALISTA **DYREKTOR**
w Biurze Rady i Informacji Publicznej i Usług Społecznych w Słupnie
Emilia Adamkowska **Magdalena Szechner-Siemiąska**

¹⁾ Zmiany do tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy opublikowano w M.P. z 2022 r., poz. 292 w Dz. U. z 2022 r. poz. 1700 i w Dz. U. z 2023 r. poz. 2140.

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Słupno

z dnia.....2023 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021 – 2023

PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR 187/XXIX/20 RADY GMINY W SŁUPNIE

z dnia 25.11.2020 r.

I. Wprowadzenie

Rodzina jest wspólnotą osób, najmniejszą komórką społeczną, a jako taka jest instytucją podstawową dla życia każdego społeczeństwa.

Dla dobra rodziny, która jest naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, konieczne jest wspieranie rodzin ze strony państwa, w tych przypadkach, kiedy własne zasoby i możliwości nie wystarczają, aby pokonać sytuacje trudne lub kryzysowe. Szczególnie dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Neutralna rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny, zobowiązane do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Problemem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Słupno zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego celem integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. poz. 447) w pracę z rodziną zaangażowani są asystenci rodziny, o których stanowi art.11 ust.3 i art. 12 przedmiotowej ustawy. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze strategią rozwiązywania problemów społecznych Gminy Słupno.

Podstawą działań ujętych w programie są w szczególności regulacje obowiązujących ustaw:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
2. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

II. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej

Diagnoza lokalna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkujących w Gminie Słupno w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Diagnoza dokonana w oparciu o dane z Urzędu Gminy w Słupnie oraz danych będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie.

Dla potrzeb programu opracowano kartę diagnostyczną, w której zawarto informacje podane w tabeli nr. 1.

Tabela Nr. 1

Wyszczególnienie	Rok 2022
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	131
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	260
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	16
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	5
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Słupno 0-17 lat	1702

Z posiadanych przez Centrum Usług Społecznych w Słupnie danych wynika, że na dzień 31 grudnia 2022 r. Gmina Słupno liczyła 8103 mieszkańców, z czego 4083 stanowią mężczyźni, a 4020 kobiety. Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin, przedstawia tabela nr 2.

Tabela Nr. 2

Występujący problem	Liczba środowisk
Ubóstwo	46
Bezdomność	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – rodzina niepełna	7
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – rodzina wielodzietna	1
Alkoholizm / problem alkoholowy	7
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0
Zdarzenie losowe	0
Niepelnosprawność	57
Długotrwała lub ciężka choroba	86
Przemoc w rodzinie	0
Bezrobocie	42

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach pomocy społecznej, jako główne powody destabilizujące osoby i środowiska rodzinne, występują: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo i długotrwała, bądź pojawiająca się niepełnosprawność. W 2022r. wśród 131 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczyła 42 rodzin. Inne powody deficytów to m.in. problem alkoholowy, a także bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

III. Czas realizacji programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2021 – 2023

IV. Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki;
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

V. Cele główne i szczegółowe

Cel główny programu:

Celem głównym Programu jest pomoc dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Słupno w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe to:

- podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo w celu przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie;
- podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi;
- pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania;
- wzmacnianie roli i funkcji rodziny;
- wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej;
- podnoszenie kompetencji służb i instytucji podejmujących działania z rodziną.

VI. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego;
- ograniczenie patologii społecznej;
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenia skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

VII. Realizator programu:

Koordynatorem programu jest Centrum Usług Społecznych w Słupnie w partnerstwie z:

Placówkami oświatowymi z terenu Gminy Słupno;

Urzędem Gminy Słupno;

Komisariatem Policji w Płocku;

Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Słupnie;

Gminny Ośrodek Kultury z/s w Cekanowie;

Centrum Medyczne „Rodzina” w Słupnie;

Powiatowym Urzędem Pracy w Płocku;

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku;

Sądem Rejonowym w Płocku.

VIII. Zadania w zakresie wspierania rodziny:

Lp.	Nazwa zadania	Partnerzy w realizacji zadania
1.	Zapewnienie, rodzinie przeżywającej trudności, wsparcia i pomocy asystenta rodziny -Na koniec 2022r. tą formą wsparcia objęte było 20 rodzin z terenu Gminy Słupno	Centrum Usług Społecznych w Słupnie.
2.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego – psycholog, prawnik. -Od stycznia do grudnia 2022 roku każdy mieszkaniec gminy Słupno miał możliwość skorzystania z bezpłatnych porad psychologa. -Mieszkańcy gminy Słupno mieli możliwość korzystania z bezpłatnych porad prawnika - 2 x w tygodniu. -Możliwość korzystania z porad pedagogów szkolnych.	Centrum Usług Społecznych w Słupnie.
3.	Współpraca i wymiana informacji z instytucjami,	Centrum Usług Społecznych w

	<p>organizacjami, stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.</p> <p>-W 2022r. w/w działania były realizowane z wymienionymi w zadaniu partnerami.</p>	<p>Słupnie, Gminny Ośrodek Kultury z/s w Cekanowie, Komisariat Policji w Płocku, Sąd Rejonowy w Płocku, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, Placówki oświaty z terenu Gminy Słupno, Centrum Medyczne „Rodzina” w Słupnie. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego Nr 1 w Nowym Bronowie</p>
4.	<p>Wsparcie materialne ubogich rodzin z zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.</p> <p>-W 2022r. w/w zadanie było realizowane.</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie.</p>
5.	<p>Finansowanie kosztów pomocy, o której mowa w art. 29ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ponoszonych przez rodziny wspierające</p> <p>-W 2022r. nie występowała potrzeba realizacji powyższego zadania.</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie.</p>
6.	<p>Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej:</p> <p>-z danych Centrum Usług Społecznych w Słupnie wynika, że na koniec 2022r. czworo dzieci przebywało w spokrewnionej rodzinie zastępczej. Oraz w niezawodowej rodzinie zastępczej przybywało jedno dziecko</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie.</p>
7.	<p>Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.</p> <p>-z danych Centrum Usług Społecznych w Słupnie wynika, że na koniec 2022r. pięcioro dzieci umieszczone było w placówce opiekuńczo – wychowawczej.</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie.</p>
8.	<p>Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka.</p> <p>-W 2022r. nie występowała potrzeba realizacji powyższego zadania.</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie.</p>
9.	<p>Współfinansowanie pobytu dziecka w regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej.</p> <p>-W 2022r. nie występowała potrzeba realizacji powyższego zadania.</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie.</p>
10.	<p>Współfinansowanie pobytu dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym</p> <p>-W 2022r. nie występowała potrzeba realizacji powyższego zadania.</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie.</p>
11.	<p>Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań dla Rady Gminy.</p> <p>-Powyższe zadanie realizowane było w formie półrocznych sprawozdań.</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie.</p>
12.	<p>Podnoszenie kompetencji służb działających na rzecz dziecka i rodziny.</p> <p>-W 2022r. powyższe zadanie było realizowane przez wymienionych w zadaniu partnerów.</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie, Placówki oświaty z terenu Gminy Słupno.</p>

13.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w rodzinach zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. -W 2022r. powyższe zadanie było realizowane przez Placówki oświaty z terenu Gminy Słupno	Centrum Usług Społecznych w Słupnie, Komisariat Policji w Płocku, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Placówki oświaty z terenu Gminy Słupno.
14.	Prowadzenie monitoringu sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. -W 2022r. powyższe zadanie były realizowane przez wymienionych w zadaniu partnerów.	Centrum Usług Społecznych w Słupnie, Komisariat policji w płocku, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, placówki oświaty z terenu Gminy Słupno

Dla realizacji zadań zakłada się następujące działania:

Pomoc i wsparcie asystenta rodziny. Wsparcie interdyscyplinarne.

W pracy z rodziną ważna jest profilaktyka. Zakłada się zatem kluczową rolę asystenta rodziny, którego zadania przedstawiają się następująco:

- pomoc w przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach;
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych czy organizacji pozarządowych;
- zwiększanie motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, czy poszukiwania pracy (współpraca z Działem Pracy ze Społecznością Lokalną);
- zwiększenie motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej, czy regularnego przyjmowania zalecanych leków;
- pomoc w organizowaniu wsparcia materialnego;
- pomoc w rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych, gospodarowania czasem;
- pomoc i wsparcie w poprawie relacji wewnątrzrodzinnych;
- podnoszenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych oraz budowanie autorytetu rodziców;
- podnoszenie poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania;
- wzroście uniejętności gospodarowania budżetem domowym;
- pomoc w odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych (współpraca z psychologiem);
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych (współpraca z Działem Pracy z Jednostką i Rodziną).

Informacja dotycząca liczby rodzin objętych wsparciem w formie asystenta rodziny.

Kwartalnie objęcie rodzin wsparciem asysty rodzinnej wygląda następująco:

Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2022r.	
I kwartał	20
II kwartał	20

III kwartał	20
IV kwartał	18

Poradnictwo specjalistyczne:

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego), treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia.

Tam, gdzie jest to możliwe, praca w ramach Programu powinna opierać się o pełną współpracę z rodziną.

Niezwykle ważnym elementem jest również dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pomoc w formie rodzin wspierających:

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m. in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzenie gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a zrealizowania będzie na podstawie zawartej umowy. Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w umowie.

W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

Wsparcie materialne rodzin ubogich zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

Wsparcie materialne może polegać na objęciu dożywianiem wymagających tego dzieci i młodzieży, zapewnieniu pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim, pomocy w dostępie dzieci z rodzin wieloprotblemowych do przedszkoli, pomocy w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły i podręczniki szkolne, udzielaniu dzieciom i młodzieży stypendiów szkolnych, współorganizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej:

-10% wydatków na opiekę i wychowywanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

-50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Informacja dotycząca dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2022 r.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2022r.	
Spokrewnione rodziny zastępcze	4
Niezawodowa rodzina zastępcza	1
Placówki opiekuńczo – wychowawcze	5

W pieczy zastępczej, od stycznia do grudnia 2022r. umieszczonych było 10-ro dzieci, w tym: czworo dzieci umieszczonych było w spokrewnionych rodzinach zastępczych. Jedno dziecko przebywa w niezawodowej rodzinie zastępczej. 2 dzieci przebywa w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu rodzinnego Nr 1 w Nowym Bronowie oraz 3 w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Wyszogrodzie.

IX. Źródła finansowania programu

1. Środki własne Gminy

2. Dotacja z budżetu Państwa

3. Środki pozabudżetowe

X. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu polega na bieżącym analizowaniu oraz corocznym porównywaniu wartości określonych w Tabeli 1 i 2 oraz danych dotyczących przemocy w rodzinie, umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy kontynuować konkretne działania, czy je wzmożyć, czy też zmodyfikować.

Raport ewaluacji i monitoringu programu będzie sporządzonym przez Centrum Usług Społecznych w Słupnie w terminie do 31 marca każdego roku. W przypadku modyfikacji Programu założenia metodologii ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowane.

Uzasadnienie

Podstawą prawną opracowania „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023” są art. 176 pkt 1 oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powyższe przepisy nakładają odpowiednio na gminy i powiaty zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, do których należą opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny oraz 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Monitorowanie realizacji Programu odbywa się w oparciu o dane z podmiotów zaangażowanych w jego realizację, natomiast sprawozdawczość prowadzona jest w oparciu o wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów w Programie oraz poprzez analizę jakościową zmian w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na terenie Gminy Słupno.

W sprawozdaniu przedstawiono efekty podejmowanych działań wynikających z zapisów Programu, a także potrzeby do realizacji na kolejne lata. Działaniami objęto rodziny, dzieci, młodzież oraz osoby pracujące w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.

WOJ
Marcin Zawadka

DYREKTOR
Centrum Usług Społecznych w Słupnie
Magdalena Szochmer - Siemińska